

Een apothekersassistente zoekt medicijnen bij elkaar in een apotheek. beeld ANP, Koen van Weel

INTERVIEW APOTHEKER LAMBOOIJ

Patiënt slikt vaak jaren onnodig pillen

● **Arieke Smits-Lucas**

Zo'n 40 procent van de patiënten is ontevreden over het medicijngebruik. Dat blijkt uit dinsdag gepubliceerd onderzoek van het Instituut Verantwoord Medicijngebruik (IVM).

De uitkomst van het onderzoek, waarin 600 patiënten van het Medicijnpanel van het IVM zijn ondervraagd, geeft een goed beeld van het totaal aantal geneesmiddelengebruikers in Nederland. Dat stelt Anke Lambooi, die als apotheker bij het IVM onder meer scholingsmateriaal maakt voor artsen en apothekers, bijvoorbeeld rond het minderen van maagzuurremmers.

In heel Nederland slikken tussen de 11 en 12 miljoen mensen medicijnen. Dat varieert van eenmalig in het geval van bijvoorbeeld een antibioticakuur, tot een groep van 200.000 mensen die dagelijks meer dan tien medicijnen slikken. Vanwege de hoeveelheid medi-

cijnen en de bijwerkingen willen steeds meer mensen stoppen met geneesmiddelen als cholesterolverlagers en antidepressiva. Toch is dat vaak lastig, stelt Lambooi. „Als een medicijn eenmaal is voorgeschreven, is het moeilijk daarvan af te komen.”

Met een gezonde leefstijl kan het medicijngebruik afnemen, zegt Anja Vissers, al meer dan dertig jaar werkzaam bij apotheek Maasdorpen in het Limburgse Meerlo. „Steeds meer mensen slikken pillen omdat ze last hebben van hun gewrichten en van hart- en vaatziekten. Dat komt voor een deel door te weinig beweging. De overheid en supermarktketens zijn hier medeverantwoordelijk voor. Zolang een zak chips goedkoper is dan een bakje trostomaatjes, stimuleer je mensen niet om gezonder te leven.”

Driehoek

Om overmatig gebruik van medicatie te voorkomen, is het volgens Lambooi bovendien van belang met regelmaat de situatie van de patiënt te beoordelen. „Dat gebeurt al wel, maar er zijn nog veel stappen te zetten.”

De onderlinge contacten tussen patiënt, arts en apotheker werken daarvoor onvoldoende, stelt de

”

Als een medicijn eenmaal is voorgeschreven, is het moeilijk daarvan af te komen

Anke Lambooi, apotheker IVM

”

Mensen sluiten een zorgverzekering af, geen pillenverzekering

Anja Vissers, assistente apotheek Maasdorpen

apotheker. De helft van de ontevreden patiënten zou iets willen veranderen aan de medicijnen, maar slechts 30 procent van hen bespreekt dat met een behandelaar.

Lambooi merkt dat patiënten aarzelen om hun medicijngebruik ter sprake te brengen. „Ze denken vaak: ik heb ooit de opdracht gekregen om het te gebruiken, dan hoor ik wel van de arts of apotheker wanneer ik moet stoppen.”

Het Alle Pillen Kloppen-gesprek (APK) zou daar volgens het IVM verandering in kunnen brengen. In dit periodieke gesprek kunnen de arts, apotheker en patiënt bepalen of een medicijn nog nodig is en of de dosering nog klopt. Ondanks een tekort aan huisartsen is Lambooi daar positief over. „Een gesprek hoeft niet lang te duren en ook maar af en toe plaats te vinden.”

Apothekers kunnen een belangrijke rol spelen, vindt apothekersassistente Vissers. „Wanneer je patiënten voorlicht, kan het medicijngebruik afnemen. Er hoeft dan ook minder geproduceerd te worden. Dat komt het klimaat eveneens ten goede.”

Om voorlichting te kunnen geven, is het noodzakelijk iets aan de bekostiging van de zorg te doen, stellen Lambooi en Vissers. De

apotheek krijgt van de verzekeraar alleen betaald voor de uitgifte van een medicijn. Het is daarom volgens Lambooi hoog tijd dat er ruimte en geld komt voor het verstrekken van informatie. Vissers: „Mensen sluiten een zorgverzekering af, geen pillenverzekering. Mijn oproep aan verzekeraars is dan ook: Vergoed het geven van voorlichting. Dat is pas zorg leveren.”

Opleiding

Het IVM ziet zelf geen patiënten, maar probeert hen en zorgverleners op afstand te helpen. Het instituut maakt onder meer materiaal voor overleggen tussen artsen en apotheken en voorziet patiënten van algemene informatie. De jaarlijkse Dag van Verantwoord Medicijngebruik, die dinsdag voor de vijfde keer door het IVM georganiseerd wordt, staat in het teken van mindering van geneesmiddelen.

Lambooi is van mening dat er een positieve ontwikkeling gaande is op het terrein van de afbouw van medicijnen. „De farmacie en artsen komen elkaar in de opleiding steeds vaker tegen. Ook in onderzoek en richtlijnen is steeds meer aandacht voor het stoppen van medicatie. Toch is het een lang proces. We zijn er nog lang niet.”